

حسابداران به طور کلی از قوانین و چارچوب هایی تحت عنوان **اصول اولیه حسابداری** پیروی می کنند. این اصول شامل قواعدی کلی می باشند که مبنای کار حسابداری را تشکیل داده و قالب و الگویی برای ارائه گزارشات مالی صحیح و قابل اتکا تعیین می کنند. به طور کلی آشنایی با این اصول لازمه کار هر حسابداری است. در این مقاله به طور کامل به اصول اولیه حسابداری و تعاریف آنها پرداخته شده است.

فرضیات حسابداری

مفروضات حسابداری به طور کلی پایه و اساس اصول اولیه حسابداری می باشند. اصول حسابداری از این فرضیات منشاء گرفته اند:

✓ **فرض قابل اتکا بودن:** بر اساس فرض قابل اتکا بودن، گزارشات مالی باید بر اساس اطلاعات موثق و قابل اتکا باشند.

✓ **فرض تعهدی:** بر اساس این فرض همه درآمد ها باید پس از تحقق، در سیستم حسابداری به ثبت برسند

✓ **فرض تداوم فعالیت:** بر طبق این فرض فعالیت مجموعه و یا سازمان، طولانی و مادام العمر در نظر گرفته میشود.

✓ **فرض واحد پولی:** بر اساس این فرض، تمامی نتایج حاصل از معاملات مجموعه، باید به صورت اعداد دقیق و واقعی قابل اندازه گیری باشند و در آخر بر حسب پول ثبت شوند.

✓ **فرض تفکیک شخصیت:** فعالیت های مالی هر بخش از یک مجموعه باید به صورت مستقل و جداگانه به ثبت برسد.

✓ **فرض دوره مالی:** بر طبق فرض دوره مالی، مجموعه باید نتایج معاملات و سایر عملیات های خود را در یک دوره مالی استاندارد به ثبت برساند.

اصول اولیه حسابداری

اصل تحقق درآمد

بر اساس اصل تحقق درآمد، درآمد باید در زمان تحقق شناسایی شود و نه زمان دریافت وجه نقد. به بیانی دیگر درآمد زمانی شناسایی و ثبت میشود که مالکیت از فروشنده به خریدار انتقال یابد، در این صورت زمان دریافت وجه اهمیت نداشته و تنها

زمان ارائه خدمات و یا دریافت کالا است که مهم می باشد. به عنوان مثال درآمد یک مجموعه زمانی ثبت میشود که خدمات یا کالا به مشتریان ارائه میشوند و نه زمانی که قرار داد صورت میگیرد.

مثال: مجموعه ایی مبلغ 50 میلیون تومان از مشتری به عنوان پیش پرداخت خدمات دریافت میکند. حسابدار تا زمان ارائه کامل خدمات به مشتری این مبلغ را در دسته درآمد مجموعه حساب نمیکند، بلکه تا دریافت تمام و کمال خدمات توسط مشتری این پول در حساب شرکت به عنوان بدهی ثبت میگردد.

اصل تطابق هزینه با درآمد

بر اساس این اصل هر زمان که درآمد حاصل را در سیستم به ثبت می رسانید، باید هزینه های مربوطه برای کسب درآمد را نیز به طور همزمان ثبت کنید. بر اساس اصل تطابق هزینه با درآمد که از اصول اولیه حسابداری می باشد، حسابدار باید در گزارش دوره ای درآمد، هزینه های انجام شده در راستای کسب درآمد را نیز منظور بکند. به نحوی، سود هر دوره عبارت است از تفاوت بین درآمد آن دوره و هزینه های صورت گرفته برای کسب درآمد.

اصل افشای کامل

بر اساس اصل افشای کامل و یا Full Disclosure Principle ، حسابداری باید تمامی رویدادها و اطلاعات مالی مربوط به مجموعه را به طور کامل و صریح در صورت های مالی افشا کند. البته این به این معنا نمی باشد که تمامی اطلاعات باید فاش شوند، طبق این اصل تنها رویداد های مالی که بر درک و تصمیم گیری آگاهانه خوانندگان تأثیرگذار است باید به قالب توضیحاتی در صورت های مالی و یا ضمائم آورده شوند.

اصل ثبات رویه

طبق اصل ثبات رویه و یا Consistency principle ، حسابداری تا زمانی که روشی بهتر از روشی که استفاده می کند نیافته است باید به اصل و یا روش انتخابی خود در انجام امور حسابداری پایبند باشد چرا که سرپیچی از این امر موجب بدست آوردن نتایج متفاوت در فرآیند های حسابداری یک مجموعه میشود و در این صورت تمامی گزارش ها و صورت های مالی آن مجموعه فاقد ویژگی قابل اتکا بودن خواهد بود.

اصل بهای تمام شده تاریخی

طبق اصل بهای تمام شده تاریخی، تمامی رویداد های مالی باید به ارزش تاریخی وقوع (نه تاریخ روز) ثبت شوند. با پیروی از این اصل در آمد ها و یا هزینه ها بیشتر از مقدار واقعی گزارش نمی شوند.

مثال: مجموعه ای اقدام به خرید یک قطعه زمین به ارزش یک میلیارد تومان میکند و آن را به همین قیمت در سوابق حسابداری خود به ثبت می رساند. سال آینده قیمت این قطعه زمین به دو میلیارد تومان می رسد، اما طبق اصل بهای تمام شده تاریخی شرکت همچنان بهای زمین را یک میلیارد تومان گزارش می دهد.

عناصر اصلی در حسابداری

همانطور که گفته شد حسابداری از اصول و مفروضاتی تشکیل شده است که این اصول، مفاهیم بنیادین حسابداری را بنا می کنند. پایه های علم حسابداری بر هر دو ستون اصول و فرضیات استوار است و بر 5 عنوان است:

✓ **سرمایه:** سرمایه شامل وجوه نقد و تمامی دارایی های مالی مجموعه که در راستای توسعه و ثبات مالی آن مورد استفاده میگردد می باشد.

✓ **بدهی:** بدهی شامل همه تعهداتی که یک مجموعه در قبال دیگر مجموعه ها دارد میشود. این بدهی ها با توجه به نوع فعالیت مجموعه میتواند به شکل وام، بستانکاری و یا اسناد پرداختی باشد.

درآمد: درآمد شامل مبلغی است که یک مجموعه از طریق ارائه خدمات و یا فروش کالا بدست می آورد می باشد.

$$\text{تعداد به فروش رفته} * \text{قیمت فروش کالا} = \text{درآمد}$$

✓ **هزینه‌ها:** هزینه مبلغی است که یک مجموعه صرف انجام امور مربوط به کسب درآمد میکنند. پرداخت قیوض آب و برق و.. پرداخت حقوق کارکنان و .. از جمله هزینه هایی است که یک مجموعه متحمل میشود و این امر ممکن است باعث کاهش دارایی ها و یا افزایش بدهی نیز شود. به طور کلی به مبلغی که خرج میشود و منافع آتی نیز برای مجموعه به همراه ندارد، هزینه گفته میشود .

✓ **دارایی:** منابعی که در معاملات برای یک مجموعه حاصل میشود :

- - اسناد دریافتی
 - پیش پرداخت هزینه
 - زمین
 - ساختمان
 - ماشین آلات و تجهیزات
 - موجودی کالا
 - اوراق بهادار

خلاصه مقاله

هدف از ارائه اصول اولیه حسابداری، وجود یک چارچوب برای بهینه سازی انجام امور مالی مجموعه ها و سازمان ها بوده است. با اتکا بر این اصول گزارشات مالی استاندارد توسط شرکت ها گزارش می شود که این امر، موجب یک دست بودن صورت های مالی می شود. در این مقاله به مفاهیم و اصول اولیه حسابداری به طور کامل پرداخته شد، مطالعه این اصول به درک شما از دنیای حسابداری کمک شایانی خواهد کرد.

برای دانلود پی دی اف مطالب کامل این صفحه، [کلیک کنید](#).